

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința inculpatului

Cebotari Efim xxx, născut la xxx, originar din xxx, domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.04.2019 - 18.07.2019;

Instanță de apel: 16.08.2019 - 19.02.2020;

Instanță de recurs: 07.08.2020 - 28.10.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 18 iulie 2019, cauza fiind examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, Cebotari Efim a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.166 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare;
- în baza art.155 Cod penal la 1 an închisoare;
- în baza art.201¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal la 3 ani închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cebotari Efim i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile judiciare suportate pentru expertizele efectuate în cadrul urmăririi penale au fost trecute în contul statului.

Acțiunea civilă înaintată de avocații Bemicova Marina și Marin Aftenii în interesele părților vătămate minore Xxx și Xxx a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Cebotari Efim în beneficiul reprezentantului legal al părților vătămate minore, Ambros Natalia a prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în mărime a câte 40 000 lei pentru fiecare parte vătămată minoră în parte, în rest acțiunea civilă a fost respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Cebotari Efim, aflându-se în condiții de concubină cu concubina Ghenova Natalia și copiii ei Xxx a.n.xxx și Xxx a.n.xxx, în s. Sărata-Galbenă r-nul Hîncești, cu care potrivit art.133¹ alin.(1) Cod penal este membru de familie, acționând în scopul de a-i cauza concubinei și copiilor ei suferințe fizice și psihice, în vara anului 2017, data și ora nefiind stabilită, în rezultatul unui conflict cu concubina sa

Ghenova Natalia, urmărind scopul de răzbunare, intenționat a încuiat-o în locuința din s. Sărata-Galbenă r-nul Hîncești lipsind-o în mod ilegal de libertate și privând-o de posibilitatea de a se deplasa nestingherit, acțiuni însoțite de amenințarea cu moartea, aplicându-i cuțitul la gât și rostindu-i cuvinte că o omoară pe ea și pe copii, amenințări care au înspăimântat-o pe Ghenova Natalia, percependu-le ca reale.

Tot Cebotari Efim, continuându-și acțiunile sale infracționale, la 14.01.2019, ora 01:00, la domiciliu, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict cu concubina Ghenova Natalia, acționând în scopul de a-i cauza suferință fizică, a sugrumat-o cu mâna de gât cauzându-i, conform Raportului de constatare medico-legală nr.201922P0028 din 18.01.2019, vătămare corporală neînsemnată, și anume excoriație anterior pe dreapta medie a gâtului, acțiune de la care ultima s-a simțit în pericol și a fugit de acasă să ceară ajutor de la vecini.

Ulterior, Cebotari Efim, după ce Ghenova Natalia a părăsit domiciliul, el, acționând în scopul de a cauza suferință fizică minorelor Xxx a.n.2010 și Xxx a.n.2015, prin acte de o deosebită cruzime, profitând de starea de neputință a lor din cauza vârstei fragede, în timp ce ambele erau culcate în același pat, a turnat peste ele apă clocotită.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.201922D0020 din 18.02.2019, la copilul Xxx a.n.xxx, au fost constatate vătămări corporale medii.

Conform Raportului de expertiză judiciară nr.201922D0021 din 19.02.2019 la copilul Xxx a.n.xxx, au fost constatate vătămări corporale medii.

3. Nefiind de acord cu sentința, a declarat apel avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu adoptarea unei noi soluții prin care lui Cebotari Efim în baza art.155 Cod penal și art.201¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate - cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, iar în baza art.166 alin.(1) Cod penal, procesul penal în privința lui Cebotari Efim urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale înfăptuită de către prima instanță, pe care o consideră prea aspră, instanța de judecată nu a apreciat dacă scopul pedepsei aplicate poate fi atins și fără executarea pedepsei cu închisoare. O condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 Cod penal, constituie concluzia instanței, că dacă nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Aici, instanța de judecată nu a ținut cont de condițiile expres prevăzute în lege la compartimentul individualizării pedepsei, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 90 Cod penal, greșit a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc numai prin izolarea inculpatului de societate, considerând că acesta urmează să execute real pedeapsa închisorii stabilite, or, corectarea inculpatului este posibilă fără privarea acestuia de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a declarat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Cebotari Efim a săvârșit anume infracțiunea pentru care a fost condamnat.

Totodată relatează instanța de apel că, prima instanță a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă a inculpatului Cebotari Efim, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Astfel, instanța de apel a reținut că, inculpatul în fața primei instanțe a înaintat cerere privind examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii stabilite de art.364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, în opinia instanței de apel, prima instanță la individualizarea pedepsei

inculpatului a ținut cont de prevederile art.art.6, 7, 61, 75-78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător, corect ajungând la concluzia că corijarea și reeducarea lui Cebotari Efim este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de privare de libertate, or art.90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei condiționată nu este aplicabilă.

În acest sens instanța de apel a remarcat, că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, nu poartă un caracter imperativ, ci un caracter de dispoziție, respectiv, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării pedepsei, doar în cazul în care consideră că scopul pedepsei stabilit de legiuitor la art.61 Cod penal, poate fi atins prin prisma normelor indicate supra.

Însă, în prezenta speță, ținând cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii faptului, de faptul că anterior a fost atras la răspundere penală, instanța de apel a considerat că scopul pedepsei poate fi atins în privința lui Cebotari Efim doar prin privarea acestuia de libertate, or, deși anterior a fost condamnat, inculpatul nu s-a corectat, ci din contra a comis o altă infracțiune cu o deosebită cruzime asupra victimelor, care a atentat la viața și sănătatea persoanei.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apărării cu referire la faptul aplicării instituției prescripției pe episodul ce vizează infracțiunea prevăzută de art.166 Cod penal, or apărarea a făcut referire la faptul că Cebotari Efim a comis infracțiunea prevăzută de art.166 alin.(1) Cod penal, în vara anului 2017, infracțiune recunoscută de inculpat, însă, potrivit art.231 alin.(4) Cod de procedură penală, termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei respective a ultimei luni sau la sfârșitul zilei și lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni, ținând cont de norma reținută, acțiunile lui Cebotari Efim nu cad sub incidența normei date, adică în speță nu a expirat termenul de prescripție prevăzut la art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, pentru a fi liberată de răspundere penală.

Totodată, instanța de apel a ținut să mai remarce că, deși infracțiunea prevăzută de art.166 Cod penal, a fost comisă în vara anului 2017, or Cebotari Efim peste aproximativ 1 an jumate, adică 14.01.2019, a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(2) Cod penal, circumstanțe ce cad sub incidența art.60 alin.(4) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a considerat nejustificată aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

5. Avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6, 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie aplicate în privința inculpatului în baza art.155 Cod penal și art.201¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal, prevederile art.90 Cod penal cu suspendarea executării pedepsei pentru perioada de probațiune, iar în baza art.166 alin.(1) Cod penal, procesul penal în privința lui Cebotari Efim urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În motivarea recursului, avocatul indicând aceleași motive ca și în cererea de apel privind nevinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate (pct.3. din decizie), consideră că pedeapsa aplicată inculpatului de către instanțele inferioare este prea aspră, întrucât instanța urma să ia în considerație circumstanțele atenuante pe caz, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, examinarea cauzei în procedura simplificată.

Susține că, la stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa în privința recursului apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Așadar, instanța de recurs se va expune doar în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Cebotari Efim, întrucât celelalte temeiuri de casare nominalizate în recurs nu au fost motivate de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

În acest context, Colegiul penal menționează că, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește că, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina

libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la cerința apărării ca inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, Colegiul penal reține că aceasta corect a fost respinsă de către instanța de apel, or, deși infracțiunile prevăzute de art.art.155, 166 alin.(1) și art.201¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal, potrivit art.16 alin.(4) Cod penal, fac parte din categoria infracțiunilor ușoare și mai puțin grave, deși inculpatul Cebotari Efim nu figurează la evidența medicului narcolog și nu se află la evidența medicului psihiatru și a avut un comportament adecvat în ședința de judecată, totuși instanța de apel corect a accentuat, că realizarea scopului pedepsei penale prevăzut la art.61 Cod penal, în privința inculpatului poate fi realizat doar prin izolarea de societatea, ținând cont de caracterul faptei prejudiciabile, de urmările acesteia, de acțiunile inculpatului până și la momentul comiterii faptei, de faptul că a comis infracțiunea cu o deosebită cruzime asupra victimelor, de faptul că anterior în privința sa au fost intentate cauze penale și a fost judecat, însă inculpatul nu s-a corectat, ci din contra a comis alte infracțiuni, care au atentat la viața și sănătatea persoanei.

Ca urmare, instanța de recurs menționează și faptul că circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs au fost luate în calcul la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, care la stabilirea pedepsei închisorii, au ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost condamnat, a recunoscut vinovăția, se căiește sincer și a solicitat ca judecarea cauzei să fie înfăptuită în procedura simplificată.

Astfel, instanța de apel corect a respins cerința apărării cu privire la aplicarea în privința inculpatului Cebotari Efim a prevederilor art.90 Cod penal, or, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării pedepsei, doar în cazul în care consideră că scopul pedepsei stabilit de legiuitor la art.61 Cod penal, poate fi atins prin prisma normelor indicate supra.

Respectiv, instanța de apel corect a concluzionat, că scopul legii penale în speță poate fi realizat doar prin izolarea de societate a inculpatului Cebotari Efim, deoarece fiind anterior condamnat, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut, iar pedeapsa stabilită va contribui la corectarea și reeducarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Cât privește alegația părții apărării privind netemeinicia deciziei instanței de apel în partea neaplicării instituției prescripției pe episodul ce vizează infracțiunea prevăzută de art.166 Cod penal, Colegiul penal reține ca fiind întemeiate constatările instanței de apel, or, s-a constatat cu certitudine că infracțiunea prevăzută de art.166 Cod penal, a fost comisă în vara anului 2017, iar peste aproximativ 1 an jumate, adică 14.01.2019, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(2) Cod penal, circumstanțe ce cad sub incidența art.60 alin.(4) Cod penal, care prevede că, cursul termenului de prescripție se întrerupe dacă în perioada acestuia se săvârșește o nouă infracțiune pentru care poate fi aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen mai mare de doi ani, or prin aceasta se are în vedere că se pierde beneficiul timpului scurs până la comiterea celei de-a doua infracțiune, moment care începe să curgă de la început primul termen de prescripție.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 76 Cod penal și corect a considerat nejustificată aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința lui Cebotari Efim xxx, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Boico Victor